

do_co_mo_mo_

Fișă minimală documentare 2003

Girată de organizația membră națională/regională: OAR

0.1 Fotografia clădirii/ grupului de clădiri/ sitului urban/ peisajului/
grădinii descrise: Pavilion „H”, Parcul Herăstrău,

sursa: Aurelian Stroe

București
data: 2008

1. Identitatea clădirii/ grupului de clădiri/ sitului urban/ peisajului/ grădinii:

1.1 numele actual:	Pavilion „H”, Parcul Herăstrău
1.2 variantă sau nume trecut	“Pavilionul Industriei Grele Sovietice”
1.3 numărul și numele străzii	Șoseaua Kiseleff nr.32
1.4 oraș:	București
1.5 regiunea/statul:	București, sector 1
1.6 cod poștal:	011343
1.7 țara:	România
1.8 cod topografic național	'
1.9 clasificare/tipologie	REC + COM
1.10 statut de protecție & data	Parte a ansamblului istoric “Parcul Herăstrău ” aflat pe Lista monumentelor istorice la nr.B-II-a- A-18802 (A – importanță națională) din 2004

do_co_mo_mo_

2 Istoria clădirii

2.1 rezumatul inițial/scop

Spațiu de expunere pentru utilaje industriale și produse ale industriei grele (inițial Pavilion al Industriei Grele Sovietice, ulterior integrat în ansamblul Expoziției realizărilor naționale)

2.2 date: contractare / recepția lucrării

Finalizat în 1953; renovat în 1963, 1964

2.3 arhitecți proiectanți și alții arhitect

Gusti, Harry Stern, Ascanio Damian (proiect arhitectură)

2.4 alții asociați cu clădirea Arhitecții

E. Țițariu (proiect structură)

Mircea Enescu, Constantin Dobre, Bogdan Gheorghiu, Adriana Țiulescu (amenajare expoziție 1964)

Graficienii Eugen Mihăescu, Sergiu Georgescu (autori frescă 1964)

2.5 modificări importante cu datele aferente

Post 1990 - transformat într-o mare suprafață de vânzare subîmpărțită și închiriată la diferite firme de comerț

2.6 funcție actuală

Spațiu comercial

2.7 stare actuală

Bună

3 Descriere

3.1 descrierea generală

Clădirea de plan dreptunghiular alungit, dezvoltată pe orizontală și acoperită cu o suprafață ondulată, este dispusă pe direcția nord-sud, paralel cu curbele de nivel. Fațadele sunt diferite ca tratare: la vest, pe latura acceselor dinspre parc - panouri traforate, dispuse în dinți de fierăstrău și realizate prin întrețeserea unor casete prefabricate din beton; la est, spre lac – o suprafață complet vitrată ritmată de pile verticale îmbrăcate în cărămidă, contrastând cu un mare plin de asemenea din cărămidă; spre sud - o amplă verieră cu nervuri verticale din beton, intersectată cu un plin din zidărie tencuită; spre nord – un perete opac din cărămidă perforat de un unic gol pătrat, tratat cu același riflaj de nervuri verticale.

Interiorul, destinat la origine expunerii unor obiecte de mari dimensiuni (utilaje industriale), este conceput ca o amplă hală acoperită cu o boltă plată susținută de arce segmentale. Speculând panta terenului, spațiul pavilionului este organizat pe două niveluri: un parter general care ocupă întreaga suprafață construită la sol și un etaj parțial în formă de "U" care îmbracă sala de expunere pe trei laturi, lasând liberă latura lungă orientată spre lac.

3.2 construcție

Sistemul constructiv constă din pile verticale de beton armat care susțin o structură de acoperire formată din arce de lemn lamelar curbat și lipit, solidarizate prin contravântuiri metalice. Datorită acestora, bolta rezultată se comportă asemenea unei structuri portante spațiale din categoria suprafețelor subțiri cilindrice.

3.3 context

Clădirea este situată în parcul Herăstrău, pe malul lacului, pe un teren în pantă cu o vegetație bogată – o zonă consacrată organizării de expoziții încă din perioada interbelică (edițiile din 1936, 1937 și 1940 ale expoziției „Luna Bucureștilor”).

do_co_mo_mo_

4 Evaluare

4.1 tehnică

Acoperirea pavilionului cu arce din lemn lamelar curbat, rigidizate prin nervuri din platbandă metalică, a generat o structură ușoară, spectaculoasă ca deschidere, de o valoare excepțională atât sub aspectul concepției tehnice, cât și al rarității soluției.

4.2 socială

Deși destinată inițial unor scopuri propagandistice, clădirea, ulterior utilizată pentru organizarea de expoziții din diferite domenii și, după 1990, pentru comerțul *en détail*, s-a bucurat de o bună receptare din partea publicului și a devenit o prezență familiară în zonă - la aceasta contribuind în egală măsură arhitectura de calitate și amplasamentul favorabil, într-o zonă de agrement foarte frecventată.

4.3 culturală & estetică

Pavilionul se remarcă prin conlucrarea între expresivitatea formei structurale și a compoziției spațiale, proporțiile și plastica fațadelor, calitatea estetică a componentelor decorative și concepția de ansamblu menită să înscrie edificiul în peisajul natural al parcului – calitate care îi conferă o mare valoare arhitecturală, artistică și urbanistică.

4.4 istorică

Clădirea constituie un exemplar reprezentativ pentru cultura arhitecturală a perioadei postbelice - ilustrând tendința de valorificare a expresiei tectonice ca reacție față de geometria abstractă a Stilului Internațional – și în același timp un specimen rar pentru România epocii staliniste, de altfel criticat în presa vremii pentru caracterul „cosmopolit” și „formalist”.

4.5 evaluare generală

Pavilionul „H” se încadrează într-o direcție majoră a modernismului postbelic, care caută o nouă expresivitate arhitecturală prin exaltarea realității tectonice a structurii, a materialului și a detaliului constructiv. Clădirea se situează la nivelul realizărilor similare ale producției arhitecturale internaționale, totodată rămânând o prezență singulară în contextul producției arhitecturale curente din România și din întreg

blocul estic, dominate de stilul oficializat al realismului socialist.

5 Documentare

5.1 principalele referințe

- LOCAR, Marcel, 'Pe drumul unei noi arhitecturi în R.P.R.', Arhitectură și urbanism (România), nr. 1-2, 1952, pp. 3-17
- CONSTANTINESCU, Al., 'Pavilion pentru prezentarea mostrelor de mărfuri', Arhitectura R.P.R. (România), nr. 2, 1960, pp. 16-17
- PAVLU, Gheorghe, SEBESTYEN, Victor, 'Proiectarea ansamblului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale', Arhitectura (România), nr. 5, 1964, pp. 2-21

5.2 material vizual atașat

5.3 raportor/data

Mihaela Criticos 2012

6 Examinarea raportului de către ISC/R

Numele membrului ISC examinator:

data examinării:

aprobarea:

grup de lucru nr. ref.:

NAI nr. ref. :

comentarii:

*Fișă elaborată în cadrul proiectului Fundației Culturale Inform,
finanțat de Administrația Fondului Cultural Național*

do_co_mo_mo_